

Розділ 1. Стилi європейського мистецтва

Урок 1

Тема: Таємниці мистецтва стародавнього Єгипту.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: введення в тему.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

- Пригадайте, з якими пам'ятками художньої культури Стародавнього Єгипту ви ознайомилися на уроках історії та мистецтва?

- Який із них вважають одним із Семи чудес світу?

- Обговоріть особливості пригаданих творів і разом визначте найхарактерніші ознаки стилю єгипетського мистецтва доби фараонів.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

Єгипетська цивілізація, що розвивалась упродовж тритисячолітньої історії до нашої ери, сформувала високохудожні традиції, які мали величезний вплив на подальший розвиток світового мистецтва.

- У чому ж полягають секрети єгипетського стилю?

4. Розкриття теми уроку.

Розповідь про храми, скульптури Єгипту. (с. 10-13)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(с.17)

5. Творча робота .

Варіант 1. Намалюй пейзаж із пірамідами. За бажанням застосуй стафаж.

Орієнтовні теми: «Караван у пустелі», «Сфінкс — охоронець пірамід» (графітні олівці, сангіна, фломастери; білий або тонований папір).

Варіант 3. Групова робота. Об'єднайтеся в «майстерні ювелірів» та створіть ескізи прикрас за єгипетськими мотивами. Орієнтовні теми: «Сонце —

володар світу», «Таємничий скарабей», «Чарівний лотос» (кольорові олівці, фломастери).

За бажанням у вільний час виконайте за власними ескізами прикраси, застосовуючи бісер, намисто, гудзики тощо.

6. Підсумки уроку, оцінювання (5 хв.)

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Які ви знаєте архітектурні шедеври Стародавнього Єгипту? Назвіть особливості стилю єгипетського зодчества.
- Які види скульптур існували в мистецтві Стародавнього Єгипту?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

Урок 2

Тема: Таємниці мистецтва стародавнього Єгипту. (продовження)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Які ви знаєте види скульптури, рельєфу?
- Які образи та символи використовували давні єгипетські митці?
- Як ви гадаєте , яка музика була в Стародавньому Єгипті?

4. Розкриття теми уроку.

Музика Стародавнього Єгипту відігравала важливу роль у культурі та суспільному житті країни. Вона супроводжувала людей, коли ті працювали, святкували, проводили релігійні обряди, пов'язані з культом богів Осіріса, Ісіди, Тота. Також музика звучала підчас урочистих процесій, розваг. (продовження с.14-15)

Слухання: Дж. Верді, Марш із опери Аїда.

Однією з найвідоміших у світі опер про добу Стародавнього Єгипту є «Аїда*», створена Джузеппе Верді. Щороку, у долині, неподалік стародавніх Фів, просто неба відбувається ця вистава. Саме тут, відповідно до сюжету, зародилося трагічне кохання єгипетського полководця Радамеса і рабині Аїди — доньки єгипетського царя, з яким воюють єгиптяни.

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні «Кольорова планета» А.Побужанська (с.196)

6. Творча робота.

Варіант2. Створи ескіз декорації для опери «Аїда». Використай зображення давньоєгипетських колон, храмів (графітні і кольорові олівці, фломастери)(с.16).

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?
- Розкажіть про канони зображенні фігури людини, яких дотримувалися єгипетські митці в давнину.

Урок 3

Тема: Мистецтво античності – колыска європейської цивілізації.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Пригадайте давньогрецькі про мистецтво. Які пам'ятки Стародавньої Греції належать до Семи чудес світу? Які з них уціліли?

4. Розкриття теми уроку.

Художня культура Греції — одна з наймогутніших у стародавньому світі. Цю античну країну, яку прославив Гомер у всесвітньо відомих шедеврах «Іліаді» та «Одіссеї», європейської цивілізації, джерлом її величі. (продовження с.18-21)

Розповідь про архітектуру, скульптуру, живопис Стародавньої Греції.

3 ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.20)

5. Творча робота.

Варіант 1. Намалюй давньогрецьку вазу, декоровану орнаментами(графіїні і кольорові олівці, фломастери, гелева ручка; тонований папір).

Варіант 2. Створи ескіз рекламного плаката «Запрошуємо до Греції», використай елементи античного мистецтва: архітектури, скульптури, зображень музичних інструментів, масок (матеріалина вибір). с.25

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці? Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?
- Що нового ви дізналися про мистецтво Стародавньої Греції та Риму?

Урок 4

Тема: Мистецтво античності – колыска європейської цивілізації . (прод.)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2.Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3.Актуалізація опорних знань учнів .

- Які архітектурні форми використано в спорудах Риму?
- Які елементи підкреслюють їх монументальність?
- Що ви можете сказати про музичну культуру Риму?

4.Розкриття теми уроку.

Музична культура Риму зазнала впливу грецьких митців, проте стала розважально-видовищною. Поетичні твори співали в супроводі щипкових інструментів (ліри, кіфари). Театральні та циркові вистави супроводжували звучанням великих оркестрів і хорів. У військових походах грали на духових інструментах. Подібно до грецьких агонів проводили Капіталійські змагання поетів та музикантів. Популярність мали концерти віртуозів, музикування в побуті. Професію вчителя музики й танців вважали почесною.(продовження с.23-24)

Слухання: А.Хачатурян Балет «Спартак».

- Передайте власні враження від музики.
- Із якими художніми техніками її можна порівняти: аквареллю, фресковим живописом, декоративним рельєфом?

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(ст..25)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні «Музика звучить» Л.Горової (ст..198)

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Розкажіть про музичні інструменти, поширені в епоху античності?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

Урок 5

Тема: Пам'ятки мистецтва північного Причорномор'я і Скіфії.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Розгляньте зразки скіфського мистецтва.
- Що вас дивує чи вражає?

4. Розкриття теми уроку.

Увесь світ захоплюється скарбами південноукраїнських степових «пірамід», сповнених загадок стародавньої цивілізації — Скіфського царства.

Хто ж такі скіфи? Упродовж століть ці войовничі кочові племена, які прийшли з Азії, панували на просторах нашої країни. Столицею скіфської держави був Неаполь Скіфський (розташований на околиці сучасного м. Сімферополя). (прод. 26-30)

5. Творча робота.

Варіант 2. Створи рельєф в анімалістичному жанрі за мотивами скіфського «звіриного стилю». Спробуй передати рух тварини. Орієнтовні теми: «Кінь», «Лосеня», «Олень», «Грифон» (пластилін, фольга, покриття «металік» (наприклад, лак для нігтів золотистого або бронзового кольору)).

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Схарактеризуйте скіфський «звіриний стиль».
- Які взаємовпливи існували в мистецтві Північного Причорномор'я? Наведіть приклади взаємозбагачення культур Сходу і Заходу.

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (3 хв)

У вільний час прочитайте поему-баладу Ліни Костенко «Скіфська Одиссея».

Поясніть, як ви розумієте слова автора «історію по золоту читать».

Віртуальна екскурсія. Завітайте на сайт музею історичних коштовностей України в Києві с.35

Урок 6

Тема: Пам'ятки мистецтва північного Причорномор'я і Скіфії.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Що було на прошлому уроці?
- Хто зробив додаткові завдання?
- Як ви гадаєте, що буде сьогодні на уроці?

4. Розкриття теми уроку.

Розповідь про ювелірне мистецтво Північного Причорномор'я (с.30-32)

- Назвіть основні музичні інструменти, поширені у Стародавній Греції.
- Який із них символ мистецтва? Чому?

Розповідь про музичне мистецтво скіфів і греків – переселенців Причорномор'я. (с.32-33)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.35)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.28)

Слухання: С. Прокоф'єв, Скіфська сюїта для симфонічного оркестру.

Пригадайте особливості форми сюїти на прикладах прослуханих раніше музичних творів.

Поясніть, яка роль контрасту, динамічного розвитку в «Скіфській сюїті».

Як композитор застосовує темброві можливості оркестру для посилення картинності? Висловіть власні враження від музики.

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні «Земля моїх батьків»3. Яропуда, В. Матвієнка (с.200), Ольвія. Б. Теніна, Г. Лопоткіна (с.202)

6. Творча робота.

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Розкажіть про музичне мистецтво скіфів і грецьких полісів Північного Причорномор'я.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..35)

Урок 7

Тема: Мистецькі перлини Візантії та Київської держави.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Пригадайте, чи є у вашому місті (селі) старовинні храми?

4. Розкриття теми уроку.

Розвиток мистецтва Середньовіччя охоплює період від падіння Римської імперії до початку доби Відродження. Одним із найважливіших центрів середньовічного мистецтва була Візантія. Традиції античної та східної цивілізацій поєдналися в культурі цієї могутньої держави, столицею якої став Константинополь. Відповідно до нових світоглядних уявлень головним завданням візантійського мистецтва було втілення божественного начала. Візантійський стиль зародився в архітектурі й образотворчому мистецтві, виявився також в ілюструванні книг. Балканами він поширився на Русь-Україну, де існував упродовж багатьох століть. Для нього характерні урочистість і шляхетність. (продовження с.36-39)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.40)

Упродовж середньовічної доби одночасно співіснували два типи музики — народна і церковна, що вирізнялися засобами художньої виразності.

Інструментарій був різноманітний: духові інструменти (сурми, роги, труби сопілки, окарини, кувикли, волинки, жалійки), а також ударні (бубни, накри, тпумбас, тарілки, дзвіночки).

Слухання: Київський знаменний розспів. К. Стеценко. «Всенощна»; І. Карабіць. Опера-ораторія «Київські фрески»; В. Степурко. Духовні твори (на вибір).

- Передайте свої враження, емоції від прослуханої музики.
- Поміркуйте, які види монументального живопису викликають подібні почуття.

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісень Києве мій. Шамо, вірші Д. Луценка (с.206)

Давня пісня. Музика О. Богомолець (с.204)

6. Творча робота.

Варіант 1. Виконай замальовки візантійського орнаменту. Поміркуй та запропонуй, як його можна використати в дизайні сучасного одягу та аксесуар» (графітні і кольорові олівці, фломастери).

Варіант2 .Створи ескіз мозаїки (квіти, птахи тощо) у візантійському стилі для оформлення інтер'єру [кольоровий папір, різнофактурні матеріали, пластилін). Роздивись фрагмент мозаїки з базилики Сан-Вітале (м. Равенна, Італія). с.44

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.45)

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Назвіть ознаки візантійського стилю в архітектурі та монументальному живописі.
- Поясніть термін «синтез мистецтв» на прикладі двох шедеврів — соборів Св. Софії в Стамбулі та Києві. Які види мистецтв у них поєднано?
- Розкажіть про особливості церковної музики Візантії та Київської держави.
- Які музичні інструменти існували в часи Русі-України?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (с.45)

Урок 8

Тема: Перевір себе. (Узагальнення)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: закріплення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2.Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3.Актуалізація опорних знань учнів .

- Прогортайте сторінки книги , повторіть засвоєний матеріал.

4.Вікторина теоретична. (10 хв).

1. Які види скульптур існували в мистецтві Стародавнього Єгипту?

2. Порівняйте грецьку та римську античну архітектуру і скульптуру.

3. Поясніть що таке пектораль. інкрустація?

4. Назвіть ознаки візантійського стилю в архітектурі та монументальному живописі.

5. Що таке а капелла?

5. Практичні завдання уроку .

Повторення вивчених пісень.

6.Творча робота.

Організуйте виставку виконаних малюнків, розмістіть їх в експозиції виставки відповідно до сюжету (графітні, кольорові олівці, гелева ручка).

7. Підсумки уроку.

Тема9: Романська архітектура. Лицарський кодекс честі.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: введення в тему.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Пригадайте, що вам відомо про лицарство.

4. Розкриття теми уроку.

Важка безмовність — так лаконічно схарактеризував скульптор Огюст Роден романський стиль, що панував у середньовічній Європі. І не дивно, адже цей стиль набув поширення саме в архітектурі (його назва підкреслює зв'язок зодчества із давньоримськими традиціями).

Для початку романської доби характерне бурхливе будівництво. Провідними типами споруд стають собори, монастирі й замки, які створювали для потреб церкви та лицарства. І релігійні, і світські споруди нагадували неприступні фортеці. Оборонні й монастирські комплекси захищали зубчасті мури з високими вежами (головну називали донжон). Романська архітектура вирізнялася монументальністю, простотою і суворістю геометричних форм (паралелепіпед, циліндр, конус, піраміда), лаконічністю зовнішнього декору. Фасад споруди та її портал (вхід) прикрашали рельєфами. Вузькі вікна-бійниці на масивних стінах обрамляли арками. У церковному будівництві панували базиліки, що зводили за зразком римських світських споруд.

(продовження с.47)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.48-49)

5. Творча робота.

Варіант 1. Створи ескіз герба своєї школи або міста (кольоровий папір, ножиці, клей).

Варіант 2. Зобрази середньовічний замок-фортецю в романському стилі (графітні, кольорові олівці, вугіль, сангіна; тонований папір). с.54

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Яка романська архітектурна споруда вас найбільше вразила. Чому? !
- Назвіть ознаки романського стилю в базиліках.
- Схарактеризуйте особливості середньовічних романських замків.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (с.55)

Урок 10

Тема: Романська архітектура. Лицарський кодекс честі. (продовження)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Згадайте , про що ми розмовляли на прошлому уроці?

4. Розкриття теми уроку.

Чимало стародавніх легенд і казок про лицарство лягли в основу музичних творів. Один із таких шедеврів — опера «Іоланта» Петра Чайковського.

Музичною мовою композитор переповідає історію про дивовижне прозріння доньки короля Рене, яка покохала хороброго лицаря.

Слухання: І. П. Чайковський, Опера «Іоланта» (фрагменти).

С. Прокоф'єв. Танець лицарів із балету «Ромео і Джульєтта».

Схарактеризуйте колорит музики танцю лицарів. Яке значення ритму, динаміки, тембру у створенні войовничого образу лицарства? Як він суголосний графічним образам на середньовічній мініатюрі?

Тож своєрідний монументально-декоративний синтез романської архітектури, скульптури та фрескового живопису, а також відображення доби в книжковій мініатюрі мали велике значення для розвитку західноєвропейського мистецтва, підготували перехід до наступного ступеня середньовічної художньої культури — до мистецтва готики.

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.55)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісень Каде Руссель. Французька народна пісня (с.207)

Брате Якоб. Французька народна пісня (с.208)

6. Творча робота.

Варіант 3. Групова робота. Організуйте «Театральне ательє»- створіть ескізи костюмів для головних персонажів опери «Іоланта», враховуючи особливості одягу, притаманні добі середньовічних лицарів.

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Поміркуйте, який «кодекс лицарської честі» потрібен сучаснику.

Обговоріть цю тему в класі, створіть такий кодекс.

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..55)

Урок 11

Тема: Готика.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Поясніть, як ви розумієте поняття «синтез мистецтв у храмі».

4. Розкриття теми уроку.

Розвиток мистецтва готики пов'язаний із життям міста — нового центру середньовічної культури (XII-XVI ст.). Готичний стиль зародився у Франції. Саме тут був зведений перший готичний собор Нотр-Дам де Парі (собор Паризької Богоматері). Поступово новий стиль витіснив свого попередника — романський стиль, і поширився Західною, Центральною і частково Східною Європою, відображаючи панівний християнський світогляд. Готичні ознаки найяскравіше виявилися в сакральній архітектурі. Набуло поширення і світське будівництво (ратуші, університети, палаци).

Готичний собор — це зразок синтезу архітектури, скульптури й живопису. У соборі й на площі перед ним відбувалися всі найважливіші події в житті міста. (продовження с.56-59)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.60)

5. Творча робота.

Варіант 1. Створи ескіз вітража за геометричними або рослинними Щ мотивами для вікна певної форми — круглого, прямокутного або стріл. частого (на вибір) (графітні і кольорові олівці, фломастери).

Варіант 2. Групова робота. Створіть ескіз календаря (кольорові олівці, фломастери; акварель, пензлі; кольоровий папір, клей). За бажанням

розробіть шрифт з елементами готичного стилю, дослідивши додатково його особливості. (с.62-63)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Порівняйте романський і готичний стилі в архітектурі на прикладі певних споруд.
- Опишіть тематику готичних вітражів, особливості їхнього «прочитування». Які основні кольори в них переважають?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (с.63)

Урок 12

Тема: Готика. (продовження)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- З яким стилем ми познайомилися на прошлому уроці?

4. Розкриття теми уроку.

Протягом століть у храмах середньовічної Європи під час богослужіння звучав хоровий спів. Провідним жанром духовної музики був григоріанський хорал, у ті часи хорали співали в супроводі органа. Стрункість хорового і органного звучання наповнювали храм величчю, урочистістю, таємничістю.

Архітектура і музика наче «співали» в унісон.

У країнах середньовічної Європи виникло мистецтво мандрівних поетів, акторів і музикантів, які виконували свої пісні в супроводі музичних інструментів, найчастіше — лютні. Мандрівних митців у Франції називали трубадурами, труверами, жонглерами, менестрелями, у Німечч- шпільманами, меннезінгерами, на Русі-У країні — скоморохами. Вони подорожували від замку до замку, від одного містечка до іншого, оповідаючи новини та розважаючи публіку. У творчості поетів-школярів — вагантів — переважали сатиричні пісні.

Німецький композитор Карл Орф створив сценічну кантату «Карміна Бурана» за мотивами віршів середньовічних поетів з рукописної баварської збірки.

Слухання: К. Орф. Кантата «Карміна Бурана» (Пролог, фрагменти на вибір).

О. Респігі. Сюїта для оркестру «Церковні вітражі».

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.63)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні «Мандрівний музика» Музика і слова В Івасюка (с.209)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Що нового ви дізналися про мандрівних музикантів-поетів?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..63)

Урок 13

Тема: Ідеали і образи Ренесансу.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Які шедеври доби Відродження відомі в усьому СВІТІ?

- Яких митців-титанів Ренесансу ви знаєте?

4. Розкриття теми уроку.

Доба Відродження, або Ренесанс (XIV-XVI ст.) — час панування ідеалів гуманізму. Час ствердження краси і гідності людини, сили її розуму, волі, невичерпного творчого потенціалу. Цей період відзначився виникненням нових напрямів у філософії, науці, літературі, зокрема нового стилю в мистецтві. Термін «ренесанс» уведено Джорджо Вазарі — автором праці про відомих живописців, скульпторів і зодчих. Під цим терміном розумілося відродження . інтересу до античної спадщини й повернення до відповідних форм у мистецтві, зокрема до ордерів в архітектурі, реалістичної манери в живописі, скульптурі. (продовження с.64-68)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с. 69)

5. Творча робота.

Варіант 1. Намалюй парний портрет літературних героїв доби Відродження (Ромео і Джульєтта, Дон Кіхот і Санчо Панса та Ін.) (кольорові олівці; акварель або гуаш, пензлі).

Варіант 2. Намалюй автопортрет (за бажанням — в Інтер'єрі). Намагайся передати в ньому свої характер, захоплення (графітні олівці; акварель або гуаш, пензлі). с.72

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..73)

Урок 14

Тема: Ідеали і образи Ренесансу. (продовження)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Що ви пам'ятаєте з прошлого уроку?

4. Розкриття теми уроку.

- Уявіть себе у храмі, де звучить церковна музика, яка ніби перегукується з настінними розписами та скульптурами. Які відчуття виникають?

Відродження сприяло розвитку музичного мистецтва. У цей період **ВИНИКЛО ПОНЯТТЯ «композитор»**. Музика поступово **ВІДХОДИТЬ** від середньовічного церковного канону, творчість митців набуває ознак індивідуальності, зазнає впливу народної музики.

У центрі музичної культури італійського Відродження — хорова спадщина Джованні Палестріни (1525-1594). Усе своє життя він присвятив створенню церковної музики, написав близько ста мес, багато гімнів. У них втілено образи піднесеного споглядання і спокою, устремління до світла й краси. Стилю композитора притаманні прості та щирі наспіви, гармонійний розвиток, світла та прозора фактура. Лише в кульмінаціях музика досягає урочистого, патетичного звучання.

Слухання: Дж. Палестріна. Меса Папи Марчелло, Аге Магіа.

- Яке враження справила на вас музика меси? Поміркуйте, де її краще слухати: у храмі, на сцені філармонії, просто неба (на відкритій сцені)?

Розповідь про світську музику.(с.70-71)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Аве Марія. Джуліо Каччіні (с.210)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Схарактеризуйте ренесансні новації в мистецтві живопису. Яке місце посідав у ньому портрет?
- Де виникло оперне мистецтво? Схарактеризуйте італійський оперний спів.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..73)

Урок 15

Тема: Шедеври Північного Відродження.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: підсумковий.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Які особливості притаманні архітектурі цього періоду?
- Розвиток яких художніх засобів спонукав до розквіту живопису?
- Які новації в музичному мистецтві знайшли своє продовження в музичній культурі?

4. Розкриття теми уроку.

Під впливом художніх досягнень Італії Ренесанс поступово поширився у Франції, Нідерландах, Німеччині, Англії, Іспанії та інших європейських країнах. Так зване Північне Відродження припадає на кінець XV — початок XVI ст.

Якщо в Італії Ренесанс мав на меті відродження традицій античної культури, то в інших країнах пам'ятки античної епохи практично не збереглися. Під впливом італійського мистецтва самотні готичні традиції розвивалися у бік «мирського». У живописі підвищився інтерес до індивідуальності людини, її оточення, інтер'єру, натюрморту, пейзажу в дусі реалізму.

Архітектура в Нідерландах, як і в решті країн Північного Відродження, у XV ст. зберігала готичний вигляд, однак із запозиченням з Італії ордерів. У такому сплаві готичних і ренесансних форм будували ратуші, приміщення цехів та

гільдій, міські будинки з вузькими фасадами і високими фронтонами.

(продовження с.75-76)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.77)

Розповідь про музичну культуру. (с.80-81)

Слухання: О. Лассо. «Луна», «Тік-Так»

- Схарактеризуйте фактуру хорової мініатюри. За допомогою яких засобів досягнуто музичного контрасту? Поміркуйте щодо значення імітації в поліфонії: зіставлення хорових партій, перегуку голосів у різних регістрах.

Слухання: М. Скорик. Три фантазії для лютні зі Львівської табулатури XVI ст.

- Тембр якого інструмента близький до колориту лютні? Поясніть відмінності фантазії від інших жанрів інструментальної музики.

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Тік-Так. Орландо Лассо(с.213), Луна. Орландо Лассо (с.214).

6. Творча робота.

Варіант 1. Колективна робота. Орієнтуючись на ідеї картини Брейгеля Старшого «Фламандські прислів'я», вигадайте символічні сюжети до українських прислів'їв і приказок. Намалюйте серію ілюстрацій і організуйте виставку «Енциклопедія народно? мудрості».

Варіант 2. Намалюйте зимовий пейзаж, намагаючись передати настрої природи (гуаш).с.83

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Назвіть видатних представників Північного Відродження в різних видах мистецтва. У чому полягали їхні досягнення?
- Які музичні жанри зародилися в добу Відродження та які інструменти набули поширення?
- Порівняйте особливості Ренесансу в Італії та інших країнах.
- Проведіть стильові аналогії між літературними, музичними й живописними творами митців доби Відродження.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..83)

Урок 16

Тема: Панорама мистецтв.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: підсумковий.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Повторіть вивчений матеріал.

4. Панорамна вікторина. (10 хв).

1. Назвіть стилі мистецтва, поширені в Давній час і в епоху Середньовіччя.
2. Визначте, до якого стилю належать пам'ятки європейської архітектури.
3. Яка пам'ятка архітектури України є прикладом романського стилю?
4. Назвіть види монументального живопису. Яким стилям вони притаманні?
5. Порівняйте особливості скульптури античності й Ренесансу.
6. Наведіть приклади синтезу мистецтв у культурі античності, Середньовіччя та Відродження.
7. Що об'єднує ці зображення? Яка ілюстрація зайва? Поясніть чому.
8. Які ознаки притаманні скіфському «звіриному стилю»?
9. Як у давнину називали мандрівних музикантів і акторів у країнах Європи?
10. Назвіть зображені музичні інструменти, епоху їх поширення.
11. Які ілюстрації репрезентують театр античності, а які — Русі-України?
12. Оберіть один із творів мистецтва минулих епох. Схарактеризуйте його стиль, проведіть стильові аналогії з іншими видами мистецтва.

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування; **Хоровий спів:** спів вивчених пісень.

6. Підсумки уроку, оцінювання .

Розділ 2

Стилі мистецтва 19 століття

Урок 17

Тема: Бароко: архітектура, скульптура, живопис.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: введення в тему.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Схарактеризуйте жанр натюрморту.
- Які натюрморти ви малювали в попередні роки?

4. Розкриття теми уроку.

З кінця XVI ст. до середини XVIII ст. в європейському мистецтві панував стиль бароко. Порівняно з мистецтвом Ренесансу, яке тяжіло до гармонійності й урівноваженості в усьому, орієнтуючись на ідеали античності, новий стиль характеризують грандіозність, динамічність, урочистість, контрастність, синтез мистецтв. Він відображав і втілював нові уявлення про мінливість світу, де дивно поєднуються реальне з ілюзорним. В архітектурі стиль бароко успадкував форми італійського Відродження, проте, перевершив його за складністю і різноманіттям. Це проявилось уже у спорудах засновника нового стилю Франческо Борроміні (1599-1667). Бароковій архітектурі притаманно багато кривих, пластично вигнутих ліній і поверхонь, що порушують статичність і викликають відчуття руху.

(продовження с.89-91)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.92)

5. Творча робота.

Варіант 1. Намалюй натюрморт з атрибутами мистецтва у стилі «малих голландців»(акварель, пензлі). Роздивися варіанти ескізів. с.96

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?

- Назвіть риси стилю бароко в архітектурі й образотворчому мистецтві.

Наведіть приклади синтезу мистецтв.

- У яких жанрах прославилися «великі й малі голландці»? Назвіть конкретні твори, висловіть власне ставлення до них.

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..97)

Урок 18

Тема: Бароко: архітектура, скульптура, живопис.

Мета:навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол,синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2.Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3.Актуалізація опорних знань учнів .

- Згадайте про що ми розмовляли на прошлому уроці?

4.Розкриття теми уроку.

У період бароко в різних країнах досягло значних вершин мистецтво малярства. Внутрішній простір споруд ставав схожим на суцільне живописне полотно. Такий синтез архітектури й живопису підносив людину над буденністю.

Живописець італійського бароко Мікеланджело Мерізі (1573-1610) був прозваний Караваджо. Від цього походить назва реалістичної течії в мистецтві — «караваджизм». Вона породила його послідовників в усій Західній Європі. Караваджо. (продовження с.93-95)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(ст..97)

5. Творча робота. Варіант2. Колективна робота. Створіть замальовки меблів, дзеркал, світильників тощо для оформлення вітальні у стилі бароко (кольорові олівці).с.96

6. Підсумки уроку, оцінювання .- Що нового ви дізналися на уроці?

- Назвіть риси стилю бароко в архітектурі й образотворчому мистецтві.

Наведіть приклади синтезу мистецтв.

- Схарактеризуйте особливості живопису бароко.

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..97)

Урок 19

Тема: Бароко: музика.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- До якої групи музичних інструментів належить орган?
- Хто писав музику для цього інструмента?

4. Розкриття теми уроку.

Стиль бароко з його поривом і неспокоєм набув значного розвитку в музиці, він став закономірним продовженням Ренесансу і передував стилю класицизм. Найвищим досягненням цього періоду стала творчість німецьких композиторів Й.С. Баха і Г.Ф. Генделя. Водночас ціла плеяда інших обдарованих митців цього часу зробила помітний внесок у розвиток європейської музики.

У культурі бароко з-поміж музичних інструментів почала домінувати скрипка. Її дзвінкий і сильний «голос» порівняно з приглушеним звучанням популярної в попередні часи віоли зумовив її вихід на перший план у творчості й виконавстві. Скрипка мала широкі можливості для вираження людських емоцій. Віртуози-скрипалі знаходили нові ефектні прийоми виконавської техніки.

Розповідь про Антоніо Вівальді. (с.99)

Слухання: А. Вівальді. Цикл «Пори року». Концерт на вибір.

- Які особливості жанру концерту?
- Як відбувається розвиток музики у прослуханому творі?
- Доберіть поетичний епіграф і картину-ілюстрацію до музики

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.100)

Розповідь про Йоганна Себастьяна Баха. (с.101-102)

Слухання: Й. С. Бах. Токата і фуга для органа ре мінор.

- Схарактеризуйте темброву палітру органа.
- Простежте за появою теми фуги в різних голосах.
- На скільки голосів написана фуга?
- Визначте кульмінацію в її розвитку.

Розповідь про Георга Генделя. (с.103)

Слухання: Г.Ф. Гендель. Ораторії (фрагменти на вибір).

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.103)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Які жанри музики набули поширення в епоху бароко?
- Поясніть, як відбувається поліфонічний розвиток у музиці.
- Що є основою розвитку жанру концерту?
- Для яких інструментів композитори писали концерти в епоху бароко?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..103)

Урок 20

Тема: Українське бароко.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2.Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3.Актуалізація опорних знань учнів .

- Які види мистецтва охоплював стиль бароко в європейських країнах?

4.Розкриття теми уроку.

Європейський стиль бароко впроваджувався в Україні досить своєрідно. На західноукраїнських землях, де був відчутним вплив католицької Польщі, він майже не відрізнявся від латинського першоджерела. Водночас у центральних і східних регіонах під впливом місцевих традицій набув національних самобутніх рис і називався козацьке бароко. Така різниця між двома вітчизняними гілками одного стилю найбільше виявилася в архітектурі, також помітна у скульптурі, а найменше — у живописі й графіці. На теренах України в західноєвропейських традиціях споруджено Андріївську церкву і Маріїнський палац у Києві (архітектор Варфоломій Растреллі). У кам'яних спорудах Правобережжя переважало «загальноєвропейське» бароко. Однак і тут найвидатніші пам'ятки не позбавлені національної своєрідності, як, наприклад, собор Св. Юра у Львові, Успенський собор Почаївської Лаври. (продовження с.105-107)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (С.107)

Розповідь про Йов Кондзелевича, Миколу Дилецького, Феофана Прокоповича.

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(ст..113)

5. Творча робота.

Варіант 1. Створи живописну композицію «Козак Мамай» у стилі народного малярства (гуаш або акварель, пензлі).

Варіант 2. Виліпи рельєфну композицію за мотивами бароко: декор для інтер'єру, меблів (пластилін, стеки). с.112-113

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Назвіть взірці архітектури бароко в Україні.
- Схарактеризуйте прояв стильових рис бароко в скульптурі.
- Які основні досягнення українських живописців епохи бароко?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..113)

Урок 21

Тема: Галантне рококо.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Поміркуйте, про яку людину говорять «галантний» чи «галантна».

- Чи можна, на вашу думку, таким епітетом охарактеризувати образи мистецтва?

4. Розкриття теми уроку.

Після величавості, пишності | монументальності бароко наступив період легкої галантності і вишуканості рококо. Гаслом нового стилю, що вперше сформувався у Франції, стає «мистецтво як насолода», а його метою — розважати й викликати приємні емоції. Подібно до того, як бароко стало поворотом від врівноваженого Ренесансу в бік декоративності, так і рококо відійшов від напруженості бароко до чарівно усміхненої галантності.

Митці нового часу навмисне порушували симетрію, а улюбленою деталлю декоративної орнаментики стала стилізована мушля (від фр. *coquille*), що зумовила назву стилю «рококо» і визначила найхарактерніший візерунок звивистої химерної і примхливої лінії.

Новий стиль виявився насамперед в інтер'єрах світських і релігійних споруд (палаців, церков). У декорі рококо унаслідував від бароко рослинні орнаменти, золоту ліпнину. Вони доповнилися коштовним камінням, вишуканими поєднаннями світлих кольорів. (продовження с.115-116)

Розповідь про Жана-Батиста Лемуана, Антуана Ватто, Франсуа Куперена, Філіпа Рамо, Вільяма Берда, Генрі Персела.

Слухання: Л.К. Дакен. «Зозуля». Ж.В. Люллі. Гавот. Ф. Куперен.
«Будильник». Ж.Ф. Рамо. Тамбурин. Ригодон. В. Берд. Волинка. Флейта і барабан.

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.121)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Звуки клавесина. Музика і вірші Н. Тананко (с.220)

6. Творча робота.

Варіант 1. Виготов овальну рамку для фотографій, придумай для неї декор у стилі рококо (паперопластика).

Варіант 2. Виліпи декоративну скульптуру — дрібну пластику «Пастораль» мотивами мейсенської порцеляни (пластилін, стеки).

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Як виявився стиль рококо в інтер'єрах?
- Назвіть основні риси рококо в образотворчому мистецтві.
- Схарактеризуйте творчість композиторів-клавесиністів. Які жанри Домінували в їхній творчості?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (с.121)

Урок 22

Тема: Класицизм – архітектура, скульптура, живопис.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Як ви розумієте слово «класичний» стосовно творів мистецтва?

4. Розкриття теми уроку.

Коли майже у всіх країнах Європи панувало мистецтво бароко, у Франції формується новий стиль класицизм який орієнтувався на високі зразки античної Греції та Риму, на ідеали Відродження. На зміну бурхливому й динамічному бароко він приніс урівноваженість і гармонію в усьому.

Яскраво цей стиль проявився в архітектурі. Художні засоби класицизму були підпорядковані строгій організованості, ясності образів, простим і чітким геометричним формам.

Головними законами архітектурної композиції були симетрія, підкреслення центру, загальна гармонія частин і цілого. Парадний вхід у будівлю розташовували в центрі і оформляли у вигляді портика. (продовження с.122-124)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.125)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

6. Творча робота.

Варіант 1. Придумай і намалюй вигляд класичного парку з висоти пташиного лету (кольорові олівці, фломастери). Роздивись фото архітектурно-паркового ансамблю Герренхімзеє (Німеччина). с.132

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Назвіть характерні ознаки архітектури класицизму.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..133)

Урок 23

Тема: Класицизм – архітектура, скульптура, живопис.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Що ви пам'ятаєте з пришкольного уроку?

4. Розкриття теми уроку.

Найвище художнє втілення класицизму проявив у мистецтві скульптури Антоніо Канова, який у своїх героїчних та ідеалістичних творах наслідував традиції еллінізму, зокрема надихався статуями Праксителя.

В Україні стиль класицизму яскраво виявився в архітектурі кінця XVIII - першої половини XIX ст. Цей час відзначено появою та зростанням міст. Їх облаштування зумовило розв'язання проблем містобудування. В той самий час з палацами й церквами зводять приватні й громадські споруди (лікарні, пошти, банки, театри, ринки, навчальні заклади тощо). Художня мова класицизму, на відміну від бароко, була універсальною.

Також в Україні будують розкішні палаци, поміщицькі маєтки з парками. В основі цих палацово-паркових ансамблів архітектурні риси класицизму, який поєднували з ознаками романтичного мистецтва у використанні декоративних паркових споруд — гротів, арок, альтанок, фонтанів.

Для гетьмана Кирила Розумовського побудовано палац в м. Батурині (архітектор Чарльз Камерон). Садибний комплекс збудовано в родовому маєтку

Галаганів у селі Сокиринці на Чернігівщині. Фасади палацу прикрашені багатоколонними портиками. Величезний парк оформлено у класичному стилі (архітектор Павло Дубровський). (продовження с.127-131)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.133)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

6. Творча робота.

Варіант 2. Намалюй архітектурний пейзаж із класичною будівлею (графітний олівець, гелева ручка, фломастери).с.133

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Схарактеризуйте творчість українських художників-портретистів.
- Проведіть дискусію на тему «Чи потрібна класична архітектура і скульптура нашим сучасникам?»
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..133)

Урок 24

Тема: Класицизм: музика.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Чи пам'ятаєте ви, що означають поняття «композитори-класики» й «класична музика»?

4. Розкриття теми уроку.

У музичній культурі Європи наприкінці XVIII — на початку XIX ст. відбулися кардинальні зміни. Це був час Просвітництва а його головною світоглядною ідеєю — вірою в розум людини, час великих учених, філософів, літераторів, митців. Як і в інших видах мистецтва, у музиці на зміну бароко і рококо прийшов стиль класицизм, який відображав гармонійну впорядкованість світу. Вершинне досягнення цього стилю — творчість представників так званої віденської класичної школи. До неї належать австрійські композитори Франц Йозеф Гайдн (1732-1809) і Вольфганг Амадей Моцарт (1756—1791), а також німецький композитор Людвіг ван Бетховен (1770-1827).

(продовження с.135-140)

Слухання: Й. Гайдн. В.А. Моцарт, Л. ван Бетховен, Сонати для фортепіано (на вибір).

- Схарактеризуйте музичну драматургію і циклічну форму сонати.

- Як використовують контраст у розвитку музики?

Слухання: В.А. Моцарт. Концерт для флейти та арфи з оркестром до мажор.

Слухання: Й. Гайдн, Симфонія з ударами литавр (II частина)

Слухання: В.А. Моцарт. Концерт для флейти та арфи з оркестром до мажор.

Слухання: Л. ван Бетховен. Симфонія № 5 (I частина). Симфонія № 9 (фінал).

- Схарактеризуйте головні теми симфоній № 5 та № 9. Які типи розвитку музики переважають у творах?

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Ода до радості з симфонії № 9. Л. ван Бетховен (с.221)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..145)

Урок 25

Тема: Класицизм: музика.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Розкажіть , про що ми розмовляли на прошлому уроці?

4. Розкриття теми уроку.

В історії української культури другу половину XVIII ст. називають «золотим віком української музики». Класичних вершин досягає хорова творчість блискучого тріо українських композиторів Максима Березовського, Артемія Веделя і Дмитра Бортнянського. Водночас було зроблено важливий прорив у галузі світських музичних жанрів — симфонії, концерту, сонати, опери тощо. Цей кульмінаційний момент готувався упродовж попередніх століть шляхом розвитку українського фольклору в усьому різнобарв'ї його жанрів, церковної хорової культури, музичного виконавства та освіти. У театрі та музиці, як і в архітектурі та образотворчому мистецтві, на зміну бароко поступово прийшов класицизм.

Під впливом західноєвропейської професійної музики відбувався перехід від одночастинного партесного концерту доби бароко до духовного концерту періоду класицизму, який будувався на контрастному зіставленні частин циклу. Циклічна форма і складні прийоми поліфонічного розвитку надавали можливості втілювати в музиці гуманістичні ідеали епохи: загальнолюдські моральні цінності, філософські роздуми про сенс життя. У творчості М. Березовського, А.

Веделя і Д. Бортнянського жанр концерту за глибиною образів та їхнього розвитку набуває рис своєрідної хорової симфонії. (продовження с.141-145)

Слухання: М. Березовський. Хоровий концерт «Не отвержи мене во время старости», Соната для скрипки і чембало (II частина).

- Які почуття викликає музика концерту М. Березовського? Яка частина є ліричним центром циклу?

Слухання: А. Ведель. «Херувимська».

- Схарактеризуйте емоційно-образний зміст музики, передайте своє ставлення до неї.

Слухання: Д. Бортнянський. Концерт для чембало з оркестром.

- Який загальний характер музики?

- Як досягнуто контраст виконання головної теми соло і туті?

- Схарактеризуйте головну та побічну партії, і музичну драматургію твору.

- Які враження викликає каденція концерту?

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.145)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Всякому городу нрав і права. Музика і вірші

Г. Сковороди (с.222)

6. Творча робота.

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?

- Розкажіть про особливості класичної симфонії. Наведіть приклади творів.

- Назвіть хоровий жанр, який став провідним в українській музиці періоду класицизму. Порівняйте особливості хорового та інструментального концертів.

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..145)

Урок 26

Тема: Романтизм в образотворчому мистецтві.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- У яких випадках про людину кажуть «романтик»?

- Як ви розумієте це слово?

4. Розкриття теми уроку.

Упродовж ХІХ СТ. мистецтво у країнах Європи отримує нові соціальні імпульси, а також збільшується прошарок інтелігенції. Це нові енергійні дійові особи на арені суспільного життя. Наукові відкриття спричинили руйнування традиційних стабільних уявлень людей про світобудову, притаманну Просвітництву з його культом розуму і механістичною картиною світу. У мистецтві на противагу класицизму виникає романтизм, якому властиві прагнення до свободи, інтерес до зображення сильних пристрастей, заглиблення у сферу людського духу. Якщо класицизм згідно з ідеалами Просвітництва спирається на універсальні мистецькі зразки й канони гармонійності, то романтизм відображає конфлікт між ідеалом і реальністю. Риси творів епохи класицизму — велич, ретельне вимальовування деталей, статичність фігур — відходять у минуле. (продовження с.147-153)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.155)

6. Творча робота.

Варіант 1. Намалюй фантастичний живописний пейзаж (акварель, пензлі).

Варіант 2. Намалюй марину, в якій передай романтичну атмосферу морської стихії (акварель або гуаш, пензлі). Орієнтовні теми: «Захід сонця, штиль»,

«Серед бурхливих хвиль», «Білокрилі вітрильники на морських просторах», «Скелі на Кримському узбережжі», «Морська баталія».

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Назвіть представників романтизму в образотворчому мистецтві. У яких жанрах живопису яскраво виражено стиль романтизм?
- До яких тем зверталися у своїй творчості художники-романтики?
- Порівняйте романтизм із класицизмом, визначте відмінні риси, наведіть приклади.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..155)

Урок 27

Тема: Перевір себе. (узагальнення)

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: закріплення, узагальнення.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Повторіть пройдений матеріал.

4. Теоретична вікторина. (10 хв).

1. Схарактеризуйте приклади синтезу мистецтв.
2. Що таке аранжування?
3. Які основні досягнення українських живописців епохи бароко в скульптурі?
4. Як виявився стиль рококо в інтер'єрах?
5. Назвіть характерні ознаки класицизму.
6. Що таке соната?
7. Назвіть композиторів віденської класичної школи?
8. У яких жанрах живопису яскраво виражено стиль романтизм?

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: міні-концерт з вивчених пісень.

7. Підсумки уроку, оцінювання .

Урок 28

Тема: Музика романтиків.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: введення в тему.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2.Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3.Актуалізація опорних знань учнів .

- Пригадайте, які твори композиторів-романтиків ви слухали в попередні роки?

- Це була вокальна чи інструментальна музика?

- Чи траплялися з-поміж них програмні твори?

4.Розкриття теми уроку.

Романтичний ідеал передбачав культ пристрастей, устремління до піднесеного, до свободи, а романтичний герой — це особистість із сильним характером. Тому не дивно, що з-поміж видів мистецтва, якими захоплювалися романтики, музиці належала пріоритетна роль. Адже музика — голос серця, здатна передавати все розмаїття почуттів і вражень від навколишнього світу, зокрема від природи, з підвищеною емоційною виразністю, тобто саме те, що прагнули відтворити митці нового покоління. Найхарактернішою рисою романтичної музики порівняно з попередніми стилями стає програмність, а панівною сферою образності — лірика. У непрограмній музиці посилилася образна конкретність. (продовження с.157-160)

Слухання: Ф. Шопен. Ноктюрн (на вибір).

- Чи відчули ви романтичність прослуханої музики?

- У чому вона проявляється?

- Які почуття, настрої вона передає?

- Який нічний пейзаж, навіяний музикою, можна уявити? Опишіть його колорит, контрастні кольори мелодії та гла (акомпанемент).

Слухання: А. Дворжак. «Слов'янські танці»

- Які ознаки характеризують належність танців до романтичної музики?

Слухання: Н. Паганіні. Каприс № 24 для скрипки соло; Н. Паганіні — Ф. Ліста. Етюд № 6 ля мінор (варіації).

- Порівняйте оригінальний твір Н. Паганіні з фортепіанним аранжуванням Ф. Ліста. Як змінюється тема у варіаціях?

Слухання: Ф. Ліста. Етюд «Мазепа».

- Опишіть свої враження від музики.

- Схарактеризуйте основну тему твору.

- Яке значення ритму, акордової фактури у створенні образу? Він драматичний чи ліричний?

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів. розучування пісні «Йшли корови із діброві». укр..н.п. (с.223)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?

- Назвіть основні ознаки романтизму в музиці, провідні жанри, зокрема ті, що втілювали ідею синтезу мистецтва.

- Як вплинула виконавська майстерність Н. Паганіні та Ф. Ліста на розвиток інструментальної музики?

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..163)

Урок 29

Тема: Музика романтиків.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Розкажіть, про що ми розмовляли на прошлому уроці?

4. Розкриття теми уроку.

Німецький композитор Роберт Шуман відкрив у музичному мистецтві світ фантастичних образів,

У його спадщині чимало програмних творів, зокрема циклічних, побудованих на основі образного контрасту, притаманного музиці епохи романтизму. Яскравим прикладом такого циклу є «Фантастичні п'єси» для фортепіано, де кожна п'єса передає емоційно забарвлені моменти життя: поривчастість і протест або ліричні роздуми й мрії. Цикл відкриває задумлива мрійлива картинка «Увечері», якій протиставлено бурний, збуджений «Порив». За ним — елегантна, сповнена таємничої ніжності мініатюра «Навіщо?», яка емоційно контрастує з гострими злетами й падіннями п'єси «Причуди». Уся збірка побудована на подібному контрасті. (продовження с. 161-163)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(ст.163)

Слухання: Я Шуман. «Фантастичні п'єси» (на вибір).

- Поясніть назву твору. Чому композитор поєднав п'єси в цикл саме такою назвою?

- Як музика передає атмосферу таємничості, нереальності?

Слухання: М. Калачевський. Українська симфонія (фрагменти).

- Схарактеризуйте основні теми симфонії.
- Як мелодії народних пісень ЗМІНЮЮТЬСЯ у процесі симфонічного розвитку (тембр, темп, динаміка тощо).

Слухання: Ф. Шуберт. Вокальний цикл «Зимовий шлях» (твори на вибір).

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні «Взяв би я бандуру». Українська народна пісня на вірші М. Петренка (с.223)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Поміркуйте, чому композитори-романтики стали активно використовувати програмують у музиці, виявили зацікавленість фольклором.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..163)

Урок 30

Тема: Реалістичний стиль в образотворчому мистецтві.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Як ви думаєте, у якому з видів мистецтва кращі можливості для зображення правди життя?

4. Розкриття теми уроку.

У середині XIX ст. романтизм поступився місцем реалізму, який часто розглядають як його протилежність, як мистецтво «втрачених ілюзій».

Романтики намагалися створити нову, прекрасну реальність, а реалісти — правдиву. Вони відображували життя у справжніх образах, а не у вигаданих, що виникли в уяві митця.

Розвивався реалізм у різних країнах не одночасно і набував різноманітних форм. Нерідко митці починали свій творчий шлях як романтики, а згодом переходили на позиції реалізму. У цей період у мистецтві спостерігають одночасне існування класицистичних, романтичних і реалістичних тенденцій. Усі ці стилі тяжіли до вищих орієнтирів краси, але обирали різні шляхи її досягнення. Своєрідне взаємне переплетення стилів завжди відбувалося в мистецтві й особливо в кожен перехідну добу. (продовження с. 165-167)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.167)

5. Творча робота.

Варіант 1. Намалюй реалістичну композицію в побутовому жанрі на тему українських народних обрядів (кольорові олівці, пастель, крейда, тонований папір). с.174

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Назвіть видатних художників-реалістів.
- Яким жанрам живопису надавали перевагу художники реалістичного напрямку і яких персонажів вони зазвичай зображували?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..175)

Урок 31

Тема: Реалістичний стиль в образотворчому мистецтві.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Що ви можете згадати з прошлого уроку?

4. Розкриття теми уроку.

Українські митці по-різному втілювали принципи реалізму у своїй творчості. Провідними членами Товариства передвижників стають вихідці з України: К. Трутовський, М. Пимоненко, М. Ярошенко, А. Куїнджі, О. Мурашко, К. Костанді. Новаторське мистецтво передвижників завдяки виставкам у Києві, Харкові, Одесі ставало здобутком широких верств населення, виховувало в українців художні смаки й громадянські почуття. Під впливом зростання національної свідомості в суспільстві виникла реалістична художня школа Миколи Мурашка.

Костянтин Трутовський, чудовий знавець українського сільського побуту, наповнював зображувані сюжети виразними життєвими деталями. Адже поетична краса народних обрядів, звичаїв, одягу українців викликали в нього справжнє захоплення.

На портретах Миколи Ярошенка поряд з людьми інтелектуальної праці можна побачити типових для демократичного мистецтва пересічних персонажів, таких як дівчину-курсистку, в'язнів, коваля тощо. Картинам митця притаманні достовірність, правдивість зображення деталей.

Новаторською для пейзажу стала творчість Архипа Куїнджі. Перша ж виставлена ним картина — «Ніч на Дніпрі» — стала сенсацією в Петербурзі.

Художник володів тонким мистецтвом гри світла і кольору. На полотні «Березовий гай» він передає різкий контраст світла й тіні, який створює враження яскравого сонячного повітря.(продовження с.170-173)

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(ст.175)

5. Творча робота.

Варіант 2. Придумай і намалюй сатиричну картину, карикатуру чи шарж на тему мистецтва або життя сучасного підлітка (кольорові олівці, фломастери.) Роздивися карикатури Херлуфа Бідструпа та запропонуй до них підписи.
с.175

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Порівняйте особливості стилів реалізму і романтизму на прикладі картин певного жанру.
- Як виявився реалістичний напрям у мистецтві скульптури?
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..175)

Урок 32

Тема: Реалістичний стиль у музичному мистецтві.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- У яких музичних жанрах найкраще, на вашу думку, втілювати реалістичні образи: вокальних чи інструментальних?

4. Розкриття теми уроку.

Якщо романтики намагалися передати ставлення до внутрішнього світу ЛЮДИНИ в піднесено-емоційній манері, так би мовити, «голосом серця», то в реалістичному мистецтві митців цікавить сувора правда життя. Для музики — це досить складне завдання, адже їй не притаманна конкретика «зображення життя у формах самого життя». Реалістичне відображення здійснюють через посилення інтонаційної виразності, драматизму ситуацій.

Почуття простої людини зіставляють з жорстокими обставинами її оточення, отже, музика набуває загостреної соціальної спрямованості. Про реалізм в музиці, як стиль і творчий метод, правомірно говорити тоді, коли композитор конкретизує музичні образи за допомогою слова, сценічної дії, тобто використовує синтетичні жанри, зокрема оперу. (продовження с.177-181)

Слухання: Дж. Верді. Опера «Ріголетто». Арія Джільди. Арія-монолог Ріголетто. Пісенька герцога. Фінальна сцена бурі.

- Порівняйте музичні образи-характеристики головних персонажів опери,

Слухання: М. Мусоргський. Хор «Расходилась, разгулялась удаль молодецкая» з опери «Борис Годунов».

- Яка роль динамічного, темпового розвитку, поліфонічних засобів у створенні образу народу?

Слухання: П. Ніщинський. Хор «Закувала та сива зозуля». Д. Січинський. Опера «Роксолана». Хор русалок з прологу.

- Які настрої втілює музика? Схарактеризуйте хорову фактуру творів.

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА (с.181)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Роксолана. Музика І. Білика, вірші невідомого автора. (с.224)

6. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?

- Назвіть особливості реалізму в музиці порівняно з романтизмом.

- У чому, на вашу думку, полягає реалістичність головних героїв опери Дж. Верді «Ріголетто»?

- У яких операх українські композитори використовували народні обряди, яка їх роль в оперній драматургії?

- Чи сподобався вам урок? Чим саме?

- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

7. Додаткові завдання (ст..181)

Урок 33

Тема: Стильовий синтез. Творчість Тараса Шевченка і Миколи Лисенка.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: комбінований, поглиблення знань.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Поміркуйте, чи можуть поєднуватися риси різних стилів у творчості митця.

- Чи знаєте ви приклади співіснування різних стильових ознак в одному творі?

4. Розкриття теми уроку.

Художня творчість, як ви вже розумієте, завжди зумовлена історичною епохою та панівними в ній світоглядними ідеями. Проте авторський стиль залежить також від загальних особливостей національної культури й від особистості митця, його естетичних ідеалів та устремлінь. Українське мистецтво ХІХ ст. — це період розвитку романтизму, а потім — реалізму. Ознаки цих стилів можуть співіснувати в культурі й творчості окремих митців по-різному. У народів, що вели боротьбу за свою національну незалежність, реалізм розвинувся пізніше. Це тому, що сильнішими були романтичні мотиви, пов'язані зі ствердженням національної самобутності, зверненням до славної історії, до народної творчості. (продовження с.183-186)

З ІСТОРІЇ ШЕДЕВРА (с.187)

Слухання: М. Вербицький. Хор «Заповіт». М. Лисенко. Хор «Заповіт».

- У якому з творів звучать урочисті, волелюбні інтонації?

- Який хор нагадує думу?
- Який характер мелодії, що співає бас у творі М. Вербицького — пісенний чи декламаційний?

Слухання: М. Лисенко. Опера «Тарас Бульба». Арія «Гей, літа орел».

- Які реалістичні риси притаманні музичному портрету Тараса?
- Який тембр голосу використовує композитор?
- Чи можна уявити, що арію Тараса співає тенор? Чому?

Слухання: М. Лисенко. Друга рапсодія для фортепіано. Сарабанда «Сонце низенько, вечір близенько». Дует «Коли розлучаються двоє».

- Порівняйте характер музики частин рапсодії.
- Який український народний інструмент імітують в Думці?
- Які настрої втілює музика дуету?

МИСТЕЦЬКА СКАРБНИЧКА(ст.193)

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Хоровий спів: розучування пісні Рече та стогне Дніпр широкий. Українська народна пісня на вірші Т. Шевченка с.221

6. Творча робота.

Варіант 1. Створи емблему фольклорного фестивалю (графічні матеріали на вибір). За бажанням скористайтеся ідеями з варіантів композицій.

Варіант 2. Створи ескіз для оформлення диска «Шевченко і музика» (матеріали на вибір, за бажанням застосуй комп'ютерну графіку). Роздивися варіанти композицій. с.192-193

7. Підсумки уроку, оцінювання .

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Які види й жанри образотворчого мистецтва охоплює творчість Т. Шевченка?
- Які з його творів вам найбільше подобаються і чому?
- Як творчість Великого Кобзаря вплинула на українську культуру, зокрема музику?
- Схарактеризуйте багатожанрову спадщину М. Лисенка, поясніть його роль у розвитку української музики.
- Чи сподобався вам урок? Чим саме?
- Як ви гадаєте цілі, які були поставлені на початку уроку були виконані?

8. Додаткові завдання (ст..193)

Урок 34

Тема: Панорама мистецтв.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: підсумковий.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2. Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3. Актуалізація опорних знань учнів .

- Повторіть пройдений матеріал.

4. Вікторина. (10 хв).

1. Назвіть українські народні музичні інструменти, зображені на ілюстраціях.

2. Схарактеризуйте інструмент, поширений у музичній культурі бароко.

3. Визначте з-поміж портретів композиторів засновника української композиторської школи й автора акапельних хорових концертів.

4. Які композитори писали музику для цих інструментів? Наведіть приклади ЧР творів, схарактеризуйте їх жанрові та стильові особливості.

5. Порівняйте жанри симфонії та сюїти на конкретних музичних творах. Який з цих жанрів набув вершинного розквіту в епоху класицизму?

6. Поясніть поняття «симфонічний розвиток».

7. До якого стилю належать ці пам'ятки архітектури?

8. Визначте та порівняйте особливості скульптури бароко і класицизму.

9. Які картини з-поміж поданих ілюстрацій написано в романтичному стилі, а які в реалістичному?

10. Які види мистецтва представлені на ілюстраціях? До яких стилів вони належать?

11. Чи можуть стилі поєднуватися у творчості одного митця? Наведіть приклади.

12. Запропонуйте ідею емблеми фестивалю «Зустрічі у просторі культури: А Україна — Європа» та мелодію, що стане гаслом цього заходу.

5. Практичні завдання уроку .

Розспівування. вокально-хорові вправи; розспівки; вправи на основі мелодій пісень; сольфеджування;

Міні-концерт вивчених пісень.

6. Підсумки уроку, оцінювання .

Урок 35

Тема: Перевіряємо свої досягнення.

Мета:

навчальна: розширити загально-естетичний та музичний кругозір учнів, ознайомити їх із стилями часу, поняттями, з життям і творчістю композиторів, художників, скульпторів; музичними творами, художніми творами;

розвиваюча: розвивати музичні здібності - метро-ритмічного, звуковисотного, ладового відчуття, вокально-хорових і творчих навичок, навичок образного, осмисленого сприйняття музики, художніх творів;

виховна: формувати емоційні, естетичні, моральні, загальнолюдські та національні якості особистості - національної гордості й патріотичних почуттів, любові до рідного краю, до природи; любові до народних пісень, до народних традицій, до живопису.

Тип уроку: підсумковий.

Обладнання: Підручник для 8 класу Л.М.Масол, синтезатор, комп'ютер, альбом для малювання, фонохрестоматія 8 клас.

Музичний матеріал: _____

Художній матеріал: _____

Хід уроку

1. Організація класу .

Вхід учнів під музику, музичне вітання.

2.Мотиваційний .

Повідомлення теми і мети, головних завдань уроку.

3.Актуалізація опорних знань учнів .

- Підготуйтеся до презентації своїх проектів.

4.Презентація музичних проектів. (10 хв).

Теми – ст.132.

5. Підсумки уроку, оцінювання .